

FISKEBÅTREGISTRATET	
ARKIV	333
02. NOV. 2004	
SAKSNR.	DOK.NR.
2003/4881	164
U.O. §	

FISKEBÅT

TVÅ

Tromsø 1. november 2004

Miljøverndepartementet

HELHETLIG FORVALTNINGSPLAN FOR BARENTSHAVET

Fiskebåtrederne Forbund hadde ovennevnte sak oppe til behandling i styremøte 28. og 29. oktober. Det ble fattet følgende vedtak:

Innledning

Fiskebåtrederne Forbund er tilfreds med at regjeringen legger frem planer for en helhetlig forvaltning av Barentshavet, og viser til at dette havområdet er svært viktig for norske fiskerier. I 2003 ble det fisket bunnfisk og reker for over 4 milliarder kroner i dette området bare av den norske flåten. I tillegg kommer store fangstverdier fra Nord-Atlanterens største fiskebestand, norsk vårgytende sild, og dessuten fra loddefisket i de årene fisket er åpent. Forbundet har behandlet følgende utredninger under ett, men har lagt hovedvekten på førstnevnte:

1. Utredning av konsekvenser av fiskeri.
2. Utredning av konsekvenser av skipstrafikk.
3. Utredning av konsekvenser av ytre påvirkning.

Klimaendringer

Fiskebåtrederne Forbund registrerer at en i utredningen antar at det vil bli en økning i temperaturen i overflatevannet i Barentshavet på 1-2°C de nærmeste 20-100 årene, og at dette antas å få konsekvenser også for fiskebestandene. Konsekvensene for de viktigste kommersielle bestandene i Barentshavet antas å være en mer nordlig og østlig utbredelse. Fiskebåtrederne Forbund mener det er nødvendig å utrede nærmere hvilke implikasjoner dette kan få i forhold til fremtidige fiskeriavtaler med Russland og statusen til vernesonen ved Svalbard. Forbundet mener det er viktig å dokumentere endrede vandringsmønster også for makrell og kolmule, for å legitimere norsk sonetilhørighet.

Effekten av fiskeriene

Fiskebåtrederne Forbund konstaterer at effektene av ulike fiskeredskaper også er vurdert i utredningen. Forbundet er enig i at effektene av tekniske reguleringer som maskevidde og sorteringsrist ikke er tilstrekkelig vurdert. Som eksempel er det nevnt at innføringen av sorteringsrist i reketral er gjort uten at en kan dokumentere effektene risten måtte ha i forhold til utsortering av skater og andre rovfisk, og hvilken betydning dette har for økosystemet. Effektene ved bruk av sorteringsrist i torsketrål med hensyn til biomasse og bestandsstruktur, er heller ikke dokumentert i forhold til betydningen for økosystemet. Forbundet er enig i at konsekvensene må utredes før nye tekniske reguleringer iverksettes.

Fiskebåtrederne Forbund erkjenner at det i fiskeriene i utredningsområdene finner sted uønsket bidødelighet som følge av fiskeaktiviteten. Bidødeligheten kan fremkomme ved at fisk faller av redskaperen når denne trekkes opp, nøter sprenes, tapte garn fortsetter å fiske, eller ved at fisk bevisst kastes over bord. Utkast av de fleste kommersielle fiskearter er forbudt og det har de siste årene vært økt fokus på denne typen utkast. Strengt straffer og en generell holdningsendring har etter forbundets mening redusert problemet, noe også

statistikk om regelbrudd underbygger. Forbundet mener likevel det er viktig å få kartlagt utkast- og bidødelighet i alle fiskerier.

Fiskebåtrederne Forbund har fått gjennomført en forundersøkelse for å få vurdert om hvitfiskbestandene norsk arktisk torsk, hyse og sei kan godkjennes for bruk av miljømerket til Marine Stewardship Council (MSC). I denne forundersøkelsen ble bl.a. følgende forhold fremhevet som viktig for miljøsertifisering, og hvor det ble pekt på et behov for nærmere utredning i forbindelse med en helhetlig forvaltningsplan for Barentshavet:

- Kartlegging av marine habitat m.h.t. påvirkning av fiskeredskaper.
- Bifangst av kommersielle og ikke-kommersielle fiskearter, sjøfugl og sjøpattedyr.
- Effekten av tapte garn.

Fiskebåtrederne Forbund viser til at det er gjort en god del arbeid på disse områdene allerede. Forbundet viser samtidig til at "alt kan gjøres bedre", og mener på bakgrunn av ovennevnte at rapporten på en god måte oppsummerer de kunnskapshullene som må tettes for å forbedre forvaltningen ytterligere.

Samfunnsmessige effekter

Fiskebåtrederne Forbund viser til at utredningen har poengtert at for kystsamfunnene i Nord-Norge er fiskeriene fundamentale. Forbundet er enig i dette, men mener det er viktig å få frem at for mange kystkommuner i Sør-Norge, og da særlig på Vestlandet, er fiskeriene like fundamentale for næringsliv og bosetting.

Sjøpattedyr

Fiskebåtrederne Forbund mener at kunnskapene om bestandene av sjøpattedyr i Barentshavet er for dårlige, og viser til at det kun finnes gode bestandsestimat for vågekval og grønlandssel i dette området. Andre kvalbestander er i liten grad kartlagt og fiskekonsumet til disse artene er derfor ikke kjent. Fiskebåtrederne Forbund mener det er av stor betydning å kjenne fiskekonsumet til alle bestander av sjøpattedyr av en viss størrelse for å komme nærmere målet om en flerbestandsforvaltning.

Kongekrabbe

Fiskebåtrederne Forbund har tidligere tatt opp introduksjonen av kongekrabbe i Barentshavet og hvilke effekter utsettingen av arten kan få for økosystemet i Barentshavet. Forbundet mener det er viktig med økt forskning på denne bestanden for å undersøke eventuelle negative effekter på for eksempel torsk og lodde.

Internasjonale forpliktelser

Fiskebåtrederne Forbund viser til at Norge har undertegnet en rekke internasjonal avtaler som legger føringer på Norges forvaltning av fiskeressursene i farvann under norsk jurisdiksjon. Forbundet ber om at regjeringen utreder konsekvensene av slike avtaler for fiskeriene, før de undertegnes og blir juridisk bindende for Norge. Johannesburg-erklæringen av 2002 setter fokus på økosystembasert forvaltning. Fiskebåtrederne Forbund mener Norge fortsatt mangler kunnskap om interaksjoner mellom ulike fiskebestander og mellom sjøpattedyr og fiskebestander, og en vilje til å tilsette på slik kunnskapsbygging, i forhold til å kunne modellere bestandsutviklingen i et flerbestandsperspektiv. Likevel må det være mulig å justere dagens én-bestands forvaltningsråd basert på foreliggende flerbestandskunnskaper.

Arealkonflikt

Fiskebåtrederne Forbund har merket seg at det er blitt et stadig økt fokus på sjøarealene som fiskeriene tidligere har disponert alene. Oljevirksomheten, marine verneområder og fiske

på gytefelt er i utredningen nevnt som eksempler på arealkonflikt. Fiskebåtrederne Forbund viser til at fiskeflåten har fått redusert sine fiskefelt i Nordsjøen betydelig som en følge av petroleumsnæringens vekst. Forbundet mener petroleumsnæringen må pålegges å kun plassere ut overtrålbare installasjoner, som verken kan skades av trålbruk, eller skader trålbruket. Forbundet er i utgangspunktet skeptisk til å utvide omfanget av marine verneområder med mindre det dreier seg om svært spesiell bunntopografi.

I utredningen blir det påpekt at bruk av bunntral i områder hvor lodda gyter bør begrenses inntil eggene er klekket. Fiskebåtrederne Forbund mener det må dokumenteres at bruk av bunntral påvirker overlevelsen til loddeegg før en tar stilling til eventuelle restriksjoner på trålfisket.

Det blir i utredningen hevdet at store mengder ungreker blir beskattet som 3 og 4 åringer i rekefisket, og derfor ikke rekker å bli hunner. Løsningen er i følge utredningen å øke minstemålet på reker samt å innføre totalkvote i rekefisket. Fiskebåtrederne Forbund mener kunnskapsgrunnlaget om rekebestanden er begrenset. Forbundet viser til at torskebestanden konsumerer flere ganger så mye reker som fiskerne fangster i løpet av et år, og stiller derfor spørsmålsteget ved effektene av en eventuell kvoteregulering. Samtidig viser Fiskebåtrederne Forbund til at rekebestanden er spredt ut over et enormt havområde, og at fisket foregår kun på svært begrensede arealer hvor konsentrasjonen er størst. Det er således ingen grunn til å anta at kvoteregulering og økt minstemål vil være avgjørende faktorer for rekebestandens utvikling. En eventuell endring av minstemålet må etter forbundets mening begrunnes i hvilken bestandsmessig effekt dette vil få, samt konsekvensene for rekefisket. Forbundet mener kunnskapsgrunnlaget for rekebestanden er for spinkelt og ønsker derfor økt innsats i forskningen på denne bestanden, særlig når det gjelder predatorers beiting på rekebestanden.

Petroleumsvirksomhet og fiskeriene

Fiskebåtrederne Forbund er kjent med at Russland har hatt en formidabel økning i utskipningen av råolje fra Nordvest-Russland, og at denne økningen ventes å fortsette. På norsk sokkel i nordområdene kan en også forvente en økning, og Fiskebåtrederne Forbund mener at risikoen for utslipp av olje i dette området er økende. Forbundet mener potensialet for utslipp er størst ved transport av olje, og er derfor tilfreds med at norske myndigheter har stasjonert ut havgående slepebåter i området. Fiskebåtrederne Forbund viser til at det er betydelige havområder som skal dekket, og at det i enkelte tilfeller kan være for lang seiling fra utstasjonert slepebåt til havarist. Forbundet ber derfor om at intensjonsavtalen mellom Fiskebåtrederne Forbund og Fiskeridepartementet følges opp slik at havgående fiskefartøy kan inngå som et supplement i beredskapen. Forbundet er dessuten opptatt av at trafikksentralen i Vardø og permanente seilingsleder utenfor norsk territorialfarvann snarest blir operativ.

Spredning av organismer i ballastvann m.m.

Fiskebåtrederne Forbund er opptatt av at en finner frem til gode løsninger for å stoppe spredningen av organismer fra andre farvann til Barentshavet. Forbundet legger til grunn at nye internasjonale konvensjoner vil redusere risikoen for at slik spredning kan finne sted med ballastvann, men frykter at groe på skipsskrog fortsatt vil medføre en risiko. Forbundet ber om at regjeringen bevilger penger til forskning på tiltak som kan redusere risikoen for slik spredning.

Miljøgifter

Fiskebåtrederne Forbund vil understreke at fiskerinæringen er avhengig av et reint hav og rene produkter for å kunne selge på verdensmarkedet. Både akutt oljeforurensning og radioaktiv forurensning i området kan få store konsekvenser for norsk fiskeeksport. Markedet er svært følsomt for slike utslipp selv om det ikke kan påvises at fisken er rammet. Også

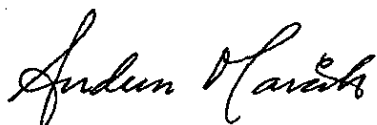
forurensning langveis fra er et problem i Barentshavområdet. Dette gjelder tungmetaller, PCB m.m. Disse stoffene akkumuleres i næringskjeden og toppredatorer som sel og kval er særlig utsatt. Fiskebåtrederne Forbund forutsetter at regjeringen bevilger penger til å overvåke utviklingen av miljøgifter i havet. Dette er særlig viktig med tanke på at også nyintroduserte miljøgifter som for eksempel flammehemmende stoffer er til stede i økosystemet i Barentshavet.

Avslutning

Fiskebåtrederne Forbund mener det vil være en styrke for forvaltningen av norske havområder å ha en helhetlig forvaltningsplan for Barentshavet. Forbundet mener det krever en betydelig forskningsinnsats for å dekke de største hullene i kunnskapsgrunnlaget for en helhetlig plan, men mener likevel at norsk forvaltning allerede har tatt ett langt skritt fremover med denne utredningen. Forbundet vil bl.a. peke på følgende fordeler ved å ha en troverdig helhetlig plan:

- Bedret beslutningsgrunnlag ved fastsettelse av kvoter, tekniske reguleringer osv.
- Norsk fisk får økt miljøtroverdighet i utlandet.
- Beslutningsgrunnlaget for fastsettelse av rammer for petroleumsvirksomhet i området bedres.
- Lettere å dokumentere krav til skipsfarten i internasjonale fora (IMO).

Vennlig hilsen
FISKEBÅTREDERNE FORBUND
Sekretariatet

Audun Maråk

Tor Are Vaskinn

Kopi: Fiskeridepartementet
Fiskeridirektoratet
Havforskningsinstituttet
Norges Fiskarlag